

Mount Kenya University

UNIVERSITY EXAMINATION 2015/2016

SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF LANGUAGES

BACHELOR OF EDUCATION
SCHOOL BASED

UNIT CODE: BLA3126

UNIT TITLE: KISWAHILI
STRUCTURE

DATE: APRIL 2016

MAIN EXAM

TIME: 2 HOURS

MAAGIZO: JIBU MASWALI TATATU SWALI LA KWANZA NI LA LAZIMA

SEHEMU A

1. a) Fafanua dhana ya muundo wa lugha. (Alama 6)
- b) Tambua na kufafanua vipasho vyovoyote vitatu vya sentensi ya kiswahili. (Alama 6)
- c) Fafanua vigezo vinavyotumiwa kuainisha irabu katika lugha ya kiswahili. (Alama 6)
- d) Eleza vigezo vyovoyote viwili vinavyotumiwa katika kuanisha konsonanti za kiswahili. (Alama 6)
- e) Eleza sifa za irabu hizi za kiswahili (i), (u) na (al). (Alama 6)

SEHEMU B

2. Fafanua mifanyiko ifuatayo ya kifonolojia:

i)	Kuimarika kwa fonimu	(Alama 10)
ii)	Kudhoofika kwa fonimu	(Alama 10)
3. Bainisha aina mbalimbali za viwakilishi katika lugha ya kiswahili
huku ukitoa mifano mahsus. (Alama 20)
4. Tathmini matatatizo yanayozuka kwa kuainisha ngeli kimofolojia.
- 5 Kwa kutoa mifano, tathmini udhaifu wa nadharia ya sarufi miundo
virai.

Mount Kenya

University

UNIVERSITY EXAMINATION 2015/2016

**SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF LANGUAGES**

**BACHELOR OF EDUCATION
SCHOOL BASED**

UNIT CODE: BLA3127

**UNIT TITLE: CREATIVE WRITING
IN KISWAHILI**

DATE: APRIL 2016

MAIN EXAM

TIME: 2 HOURS

MAAGIZO: JIBU SWALI LA KWANZA NA MENGINE MAWILI

1. a) Eleza maana ya dhana zifuatazo kuhusu uandishi bunifu katika kiswahili: (Alama 3)

- i) Ukariri
- ii) Mhusika kielelezo
- iii) Msuko

b) Nini maana ya fani zifuatazo katika uandishi bunifu. Toa mfano mmoja kwa kila moja: (Alama 6)

- i) Mshabaha
- ii) Misemo
- iii) Ritifaa

c) Fafanua majukumu mbalimbali ambayo hutekelezwa na kazi bunifu zilizoandikwa. (Alama 6)

d) Bainisha maamuzi ambayo mwandishi wa kazi bunifu anastahili kuyafanya kabla ya kuanza kuandika. (Alama 6)

- e) Anwani ya kazi yoyote bunifu inastahili kuwa na sifa zipi?(Alama 3)
- f) Ni makosa gani ya kihijai yanaweza kufanywa na mwandishi wa insha ya kubuni? (Alama 6)
2. a) Thibitisha kwa mifano kuwa uandishi wa mashairi ya kijadi huhitaji kuzingatia muundo wake. (Alama 8)
- b) Andika beti tatu za shairi linalozingatia bahari ya msuko.(Alama 12)
3. a) Jadili sifa zinazobainisha hadithi fupi katika uandishi bunifu. (Alama 8)
- b) Chagua hadithi moja kutoka takrima nono na hadithi nyingine ya Momanyi C na Timammy R. kisha uihakiki kwa misingi ya u-marx. (Alama 12)
4. a) Jadili kwa ufupi kuhusu vipengele vifuatavyo vya muundo wa tamthilia: (Alama 10)
- i) Dhima ya nyimbo
- ii) Sifa za maonyesho
- b) Hakiki tamthilia ya natala ya Kithaka wa Mberia kwa misingi ya nadharia ya kihafidhina.
5. a) Kwa nini ni muhimu kutumia nadharia kuhakiki kazi za fasihi? (Alama 8)
- b) Thibitisha kuwa riwaya Rosa Mistika ya Euphrase Kezilahabi inaweza kuhakikiwa kimuundo. (Alama 12)

Nitakuja

nitakuja